

Dosarul nr. 3ra-342/22
2-20066887-01-3ra-08042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. V. Ciumac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Clima, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a lui Iurie Repeșcu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 1 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, prin care a fost admisă acțiunea parțial

constată:

La 15 iunie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Iurie Repeșcu, reprezentat de avocatul Ludmila Ciuhriia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 14 februarie 2020, s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Soroca cu cererea de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă stabilire, ținând cont de înlesnirea calculării a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

A comunicat că prin decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca nr.21/2020/1166 din 24 februarie 2020, i-a fost respinsă cererea, pe motiv că ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 prevede eliberarea confirmărilor pentru stabilirea pensiei pentru funcționarii publici cu statut special, nu și recalcularea acesteia.

Astfel, a relatat că la 10 martie 2020, a depus o cerere la Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat verificarea deciziei Oficiului Teritorial Soroca din 24 februarie 2020 și anularea acesteia ca neîntemeiată și contrară prevederilor legale.

Ulterior, la 25 mai 2020, a recepționat răspunsul CNAS, prin care i s-a comunicat că nu există temei de abrogare a deciziei CTAS Soroca și de recalculare a pensiei petiționarului.

A calificat decizia contestată drept una nefondată și ilegală, din considerentele că a activat în cadrul organelor de poliție pe parcursul a peste 16 ani 10 luni 29 zile, din care 14 ani 10 luni și 6 zile, a efectuat serviciul în izolatorul de urmărire penală care, pe parcursul anilor, a purtat diferite denumiri: trier special pentru deținerea arestaților, izolator de detenție provizorie, secție de pază a arestului și escortă, izolator de detenție provizorie.

A precizat că la momentul stabilirii pensiei sale, nu s-a ținut cont de Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, în partea ce ține de calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei persoanelor din trupele organelor afacerilor interne, care au efectuat serviciul în izolatoarele de urmărire penală și, respectiv, quantumul pensiei a fost stabilit greșit.

Mai mult, argumentând precum că perioadele de activitate în cadrul izolatorului de detenție provizorie a Inspectoratelor de Poliție, nu pot fi raportate la prevederile pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, Casa Națională de Asigurări Sociale a interpretat eronat legea, sustrăgându-se astfel de la stabilirea și plata pensiei în quantum legal.

Totodată, a evidențiat că atât prevederile Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, cât și prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, urmau a fi respectate la momentul stabilirii pensiei sale.

Or, executarea acestor prevederi Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, este obligatorie și nu trebuie lăsată la discreția și capacitatea agenților statului de a înțelege și interpreta norma legală.

A mai afirmat că prin acțiunile CNAS, i-a fost cauzat prejudiciu material și moral, dânsul fiind tratat diferit față de colegii său, cu care a muncit împreună și care se pensionează mai târziu, adică este discriminat.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 48, 54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, art. 16 alin. (2), 20, 47 alin. (2), 53, art. 189 alin. (1) Cod administrativ, art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 5, 6, 85 alin. (1), 94, 96, 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca nr. 21/2020/1166 din 24 februarie 2020 privind

respingerea cererii de recalculare a pensiei, ca fiind lipsită de temei, obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă, cu achitarea diferenței din pensia neachitată începând cu data stabilirii pensiei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost anulată ca ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca nr. 21/2020/1166 din 24 februarie 2020 privind respingerea cererii de recalculare a pensiei.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să-i stabilească lui Iurie Repeșcu pensia pentru vechime în muncă, cu achitarea diferenței din pensia neachitată, începând cu data de 14 februarie 2019, luând în considerare vechimea în muncă reflectată în certificatul nr. 34/48-1847 din 7 februarie 2020, emis de IP Soroca.

A fost încasată din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Iurie Repeșcu suma de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

La 29 decembrie 2020, prin intermediul poștei electronice și, ulterior, la 31 decembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, iar la 14 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Prin decizia din 1 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Întru argumentarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat i-a refuzat recalcularea pensiei, interpretând eronat că perioadele de activitate a reclamantului/intimat, de la 21 mai 1986 până la 14 iunie 1987, în calitate de milițian al trierului special pentru deținerea arestaților administrativi al SRAI Soroca; de la 14 iunie 1987 până la 1 aprilie 1991, milițian al izolatorului de detenție provizorie al SRAI Soroca; de la 1 aprilie 1991 până la 1 august 1994, polițist al izolatorului de detenție provizorie al SRP Soroca; de 1 august 1994 până la 9 februarie 1995, polițist al secției pază a arestului și escortă al CRO Soroca; de la 1 martie 1996 până la 1 iunie 1999, polițist al secției de pază a arestului și escortă al CRP Soroca; de la 1 iunie 1999 până la 19 aprilie 2002, polițist al izolatorului de detenție provizorie al CPS Soroca al IPJ Soroca, nu pot fi raportate la prevederile pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Or, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținerea persoanelor reținute și arestate în izolatorul de urmărire penală, în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă, avantaje, cu calcularea a două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Suplimentar, au constatat instanțele că prin ordinul nr. 96 din 20 martie 2018, emis de MAI, au fost recunoscute unele înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul MAI, reglementând raporturile de muncă pentru personalul care realizează misiuni de escortă și pază a persoanelor deținute și armonizarea acestora cu reglementările aplicate angajaților altor instituții ce execută atribuții anologice, iar confirmarea nr. 34/48-1847 din 07 februarie 2020, vine în susținerea aplicabilității ordinului emis în privința lui Iurie Repeșcu, în raport cu vechimea în muncă deținută de către ultimul, deci la stabilirea cuantumului pensiei urma să fie luate în calcul și înlesnirile (avantajele) funcțiilor deținute

Mai cu seamă, instanțele inferioare au atenționat și asupra faptului că ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 este un act administrativ valabil, care produce efectele juridice de rigoare și care urmează a fi aplicate corespunzător, iar simplul dezacord al CNAS cu ordinul menționat, atât timp cât acesta nu a fost anulat, nu reprezintă un temei pentru nerecunoașterea efectelor acestuia.

Prin urmare, au concluzionat instanțele de judecată că autoritatea publică pârâtă urma să-i recalculeze lui Iurie Repeșcu pensia pentru vechime în muncă ținând cont de certificatul nr. 34/48-1847 din 07 februarie 2020, eliberat de Inspectoratul de Poliție Soroca.

La 7 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 1 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 1 martie 2022 a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei recurate, cu emiterea unei noi decizii.

În motivarea recursului a invocat netemeinicia deciziei instanței de apel, deoarece aceasta nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează categoria respectivă de litigii, precum și nu au fost probate circumstanțele considerate drept stabilite de către prima instanță.

A specificat că perioada de activitate a lui Iurie Repeșcu în cadrul izolatorului de detenție provizorie nu oferă dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje.

Or, a precizat că potrivit art. 16 alin. (2) din Legea nr. 1036 din 17 decembrie 1996 prevede că sunt colaboratori ai sistemului penitenciar persoanele care dețin funcții în efectivul de trupă și în corpul de comandă ale sistemului penitenciar, abilitate să pună în executare pedepsele penale privative de liberate, detenția provizorie a persoanelor față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancțiunea arestului contravențional, precum și măsurile de siguranță cu caracter medical aplicate deținuților care suferă de alcoolism și narcomanie.

Astfel, a opinat că alegațiile intimatului nu sunt aplicabile prezentei cauze, deoarece acesta nu a activat în vreo funcție din cadrul sistemului penitenciar.

A mai punctat că ordinul nr. 96/2018, emis de MAI, în conformitate cu prevederile pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele

organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis.

Și asta deoarece hotărârea Guvernului menționată nu conține prevederile prevăzute în ordinul MAI nr. 96/2018, adică perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie).

Respectiv, pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din legea citată, prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, și anume în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Cu referire la încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 2 000 de lei, a opinat că această sumă este una exagerată în raport cu munca depusă de către avocat pe marginea cauzei respective.

A specificat că instanța de apel a ignorat cumulul de argumente aduse de către recurent, acestea rămânând fără apreciere.

La 12 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Iurie Repeșcu copia cererii de recurs depuse de Casa Națională de Asigurări Sociale, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat, care a fost recepționată la data de 19 aprilie 2022, conform avizului de recepție (f. d. 163).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se constată că dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 1 decembrie 2021 (f. d. 131).

Este cert și faptul că la 7 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 1 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 149).

Decizia motivată din 1 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la data de 11 martie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 151).

Se mai constată că la 1 martie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 1 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 155-158).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 1 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel,

motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu